

RADA PROGRAMOWA: **PROF. WOJCIECH BIEŃKOWSKI** (UCZELNIA ŁAZARSKIEGO), **DR. PRZEMYSŁAW GRAJEWSKI** VEL **ŻURAWSKI** (UNIwersYTET ŁÓDZKI), **DR. H.AB. JAN KŁOS** (KATOLICKI UNIwersYTET LUBELSKI), **PROF. DOMINIKA MAISON** (UNIwersYTET WARSZAWSKI), **PROF. WITOLD KWAŚNICKI** (UNIwersYTET WROCLAWSKI), **MARCIN PIASECKI** (GREMI MEDIA), **PROF. ZBIGNIEW RAU** (UNIwersYTET ŁÓDZKI), **PROF. BOGDAN SZLACHTA** (UNIwersYTET JAGIELLOŃSKI),

RADA FUNDACJI: **ROBERT GWIAZDOWSKI**, PREZES, CZŁONKOWIE: **TOMASZ PRUSZCZYŃSKI**, **MARIUSZ PAWLAK**

ZARZĄD: **TOMASZ WRÓBLEWSKI**, PREZES, CZŁONKOWIE ZARZĄDU: **CEZARY KAŻMIERCZAK**, **KATARZYNA KLIMEK**

Warszawa, 15.11.2017

Stanowisko WEI ws. Konstytucji dla biznesu

Konstytucja, czyli dobre zmiany dla biznesu

Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy Prawo przedsiębiorców, przedłożony przez Ministra Rozwoju i Finansów. To dobry projekt, ale o sytuacji przedsiębiorców zdecyduje praktyka działań administracji, a nie zapisy ustawowe.

Proponowane rozwiązania opierają się na trzech zasadach:

- wzmocnieniu wolności i praw przedsiębiorców, w szczególności wolności działalności gospodarczej oraz wyposażeniu przedsiębiorców w konkretne instrumenty prawne umożliwiające zabezpieczenie ich potrzeb i oczekiwań chronionych konstytucyjnymi zasadami;
- ustanowieniu zasad opracowywania projektów aktów normatywnych dotyczących prawa gospodarczego;
- powołaniu Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców – nowej instytucji, o charakterze gwaranta instytucjonalnego zasad i praw wyrażonych w projekcie ustawy Prawo przedsiębiorców.

W projekcie zapisano zasady działania administracji takie jak np. zasada proporcjonalności (urzędnikom wolno podejmować jedynie takie działania, które są konieczne do osiągnięcia zamierzonego celu) i bezstronności oraz równego traktowania (urzędnicy muszą traktować wszystkie podmioty prawa według jednakowej miary). Zapisana została – **NARESZCIE** - zasada domniemania uczciwości przedsiębiorcy, zasady rozstrzygnięcia wątpliwości faktycznych na korzyść przedsiębiorcy oraz przyjaznej interpretacji przepisów.

Do tego przewidziano szereg zapisów szczegółowych np. o nierejestrowanej działalności prowadzonej w niewielkim zakresie. Do tych przepisów szczegółowych odniesiemy się po ich uchwaleniu, w stosunku do projektu poszczególne zapisy mogą bowiem ulec poważnym zmianom.

Odniesiemy się zatem do najważniejszych zasad Konstytucji Biznesu. Zapisanie tych zasad w żadnym przypadku nie przesądza o poprawie sytuacji polskich przedsiębiorców. W dużej mierze mogą one bowiem pozostać zapisami dotyczącymi intencji, a jednocześnie nie mającymi wpływu na działania administracji.

Jednak samo zebranie i ew. przegłosowanie przez Sejm tych zasad w formie ustawy może mieć z czasem znaczący wpływ na sytuację polskich firm. Nie ulega bowiem wątpliwości, że wspomniane zasady mogą być podnoszone w przypadku sporów sądowych przedsiębiorców z administracją, w celu przedstawiania interpretacji korzystnej dla przedsiębiorcy.

W tej sytuacji, nawet jeśli wspomniane zasady nie przełożą się wprost na praktykę administracji, to powinny mieć znaczący wpływ na praktykę orzeczniczą sądów, np. w ocenie intencji przedsiębiorców i dochowania przez nich standardów rzetelności.

RADA PROGRAMOWA: **PROF. WOJCIECH BIEŃKOWSKI** (UCZELNIA ŁAZARSKIEGO), **DR. PRZEMYSŁAW GRAJEWSKI VEL ŻURAWSKI** (UNIwersYTET ŁÓDZKI), **DR. HAB. JAN KLÓS** (KATOLICKI UNIwersYTET LUBELSKI), **PROF. DOMINIKA MAISON** (UNIwersYTET WARSZAWSKI), **PROF. WITOLD KWAŚNICKI** (UNIwersYTET WROCLAWSKI), **MARCIN PIASECKI** (GREMI MEDIA), **PROF. ZBIGNIEW RAU** (UNIwersYTET ŁÓDZKI), **PROF. BOGDAN SZLACHTA** (UNIwersYTET JAGIELLOŃSKI),

RADA FUNDACJI: **ROBERT GWIAZDOWSKI**, PREZES, CZŁONKOWIE: **TOMASZ PRUSZCZYŃSKI**, **MARIUSZ PAWLAK**

ZARZĄD: **TOMASZ WRÓBLEWSKI**, PREZES, CZŁONKOWIE ZARZĄDU: **CEZARY KAŻMIERCZAK**, **KATARZYNA KLIMEK**

Nie mamy żadnych wątpliwości, że spisanie i uchwalenie tych zasad będzie kształtowało linię orzeczniczą polskich sądów. I nawet jeśli będzie się to odbywało powoli, to ważne jest, że proces ten się rozpocznie.

Jednocześnie z zadowoleniem przyjmujemy zapowiedzi weryfikacji skuteczności przyjmowanych aktów prawnych. Tak samo pozytywnie ocenić należy zapowiedź stosowania nowych standardów w zakresie tworzenia prawa. Do tej pory szybkość i częstotliwość zmian prawnych stanowiły ważną barierę dla polskich przedsiębiorców. Oczekujemy też realnej zmiany w zakresie tworzenia prawa ważnego dla firm. Dotychczasowe praktyki – konsultowania projektów w bardzo krótkim terminie, bez pogłębionej analizy skutków, należy bowiem ocenić negatywnie. Zapowiedź nowych regulacji powinna oznaczać poprawę w tym zakresie.

Rada Ministrów przyjęła również projekt ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców.

Do zadań rzecznika należeć będzie m.in. opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących interesów mikro, małych i średnich przedsiębiorców oraz zasad wykonywania działalności gospodarczej, a także pomoc w organizacji mediacji między przedsiębiorcami a organami administracji publicznej.

Powołanie tej instytucji oceniamy pozytywnie, jednak pod warunkiem nie uszczerplenia uprawnień Rzecznika zawartych w projekcie.

Sam fakt powołania takiej instytucji nie ma specjalnego znaczenia dla sposobu prowadzenia w naszym kraju działalności gospodarczej. Opiniowaniem aktów prawnych mogą zajmować się także organizacje przedsiębiorców.

Na szczęście w projekcie znalazły się dość precyzyjnie opisane, formalne uprawnienia Rzecznika, które trzeba ocenić pozytywnie. Projekt zakłada bowiem, że rzecznik będzie mógł:

- występować do właściwych organów z wnioskiem o wydanie tzw. objaśnień prawnych (będą one dawały ochronę przedsiębiorcom, którzy się do nich zastosują; wniosek rzecznika będzie dla tych organów wiążący);
- występować do właściwych organów o przygotowanie oceny funkcjonowania aktu prawnego, co do którego ujawni się znaczne ryzyko, że powoduje negatywne skutki gospodarcze lub społeczne;
- występować do Sądu Najwyższego z wnioskami w sprawie rozstrzygnięcia rozbieżności wykładni prawa, jeśli chodzi o przepisy prawne dotyczące działalności gospodarczej;
- występować do Naczelnego Sądu Administracyjnego z wnioskami o podjęcie uchwały mającej na celu wyjaśnienie przepisów prawnych, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie sądów administracyjnych.
- zwrócić się o wszczęcie postępowania administracyjnego, wnosić skargi do sądu administracyjnego, a także uczestniczyć w tych postępowaniach na prawach przysługujących prokuratorowi;

Jeżeli na dalszym etapie prac nad projektem Rzecznik nie zostanie pozbawiony tych uprawnień, to powołanie tej funkcji może realnie posłużyć poprawie standardów w relacjach państwo – biznes.